

POLJOPRIVREDNA ENCIKLOPEDIJA

1

A—Kre

ZAGREB MCMLXVII

JUGOSLAVENSKI LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD

POLJOPRIVREDNA ENCIKLOPEDIJA

3

Pros — Ž

ZAGREB MCMLXXIII

JUGOSLAVENSKI LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD

Pojava Poljoprivredne enciklopedije predstavlja vrlo značajan doprinos nastojanjima i mera da se jugoslovenska poljoprivreda unapredi. Ona je u prvom redu namenjena agromskim stručnjacima, koji će u njoj naći sva bitna postignuća poljoprivrednih nauka i napredne prakse u svetu i kod nas, što će im omogućiti da što uspešnije rešavaju probleme i zadatke na koje budu nailazili u svom radu na povećanju i poboljšanju naše biljne i stočne proizvodnje. Poljoprivredna enciklopedija će biti posebno dragoceni priručnik onim agronomima koji su u situaciji da stručno rukovode i onim granama poljoprivrede izvan svoje specijalnosti, što je gotovo pravilo u poljoprivrednim zadrugama i na njihovim ekonomijama a vrlo čest slučaj na društvenim poljoprivrednim dobrima. Pa i onim poljoprivrednim stručnjacima koji rade u okviru svoje uže specijalnosti na društvenim dobrima sa kompleksnom biljnom i stočnom proizvodnjom i u poljoprivredno-industrijskim kombinatima, Poljoprivredna enciklopedija će biti izvanredno pogodan i koristan izvor informacija i dokumentacije kada kao članovi organa samoupravljanja i stručnih kolegijuma učestvuju u rešavanju, odnosno planiranju raznih poslova u tim složenim proizvodnim organizacijama.

U Poljoprivrednoj enciklopediji su sistematski sabrani, kompleksno prikazani, uzročno povezani, kritički i naučno obradjeni svi bitni faktori, sve značajnije vrednosti i postavke agrotehničke, fitotehničke, zootehničke i ekomske prirode, koji uslovljavaju naprednu poljoprivrednu, u prvom redu poljoprivrednu naše zemlje. Istovremeno u njoj je obuhvaćeno u potrebnom obimu i ono iz prirodnih, tehničkih, tehnoloških i ekomskih nauka na što se poljoprivredna praksa u naučnom i stručnom pogledu naslanja, ili što je dopunjuje i objašnjava. Takođe u Poljoprivrednoj enciklopediji se prikazuje ne samo sadanje stanje naše poljoprivrede već se na osnovu onoga što nam savremena nauka pruža kao i na osnovu stečenih iskustava, postignutih rezultata i saznanja o razvojnem toku onoga što je već kod nas ostvareno — predviđa i ono što može, odnosno šta treba da bude realizovano u skorijoj budućnosti; sagledava mogućna perspektivna ostvarenja u svakom pojedinom sektoru naše biljne i stočne proizvodnje. A mnoga informacija i dokumentacija sadržana u Poljoprivrednoj enciklopediji ima trajnu, istorijsku vrednost.

Naučna i stručna materija kako fundamentalnog tako i primjenjenog karaktera obrađena je u Poljoprivrednoj enciklopediji enciklopedijski a ne leksikonski, što ima za rezultat da su u njoj zastupljeni pretežno obimni članci, u kojima se nastojava da se svako pitanje obradi što

potpunije i što solidnije, u cilju da se dobije potrebna celina. Pojmovi koji su obuhvaćeni u ovako kompleksnim člancima biće registrovani u indeksu, sa oznakom mesta gde su obrađeni.

Na kraju želimo da istaknemo da bi ovo značajno delo s pravom moglo biti nazvano Jugoslovenskom poljoprivrednom enciklopedijom i to ne zbog toga što je nastalo od jugoslovenskih naučnih i stručnih radnika, već iz razloga što je u njoj došla do izražaja naša celokupna poljoprivredna problematika, kao i to šta se već postiglo i šta se može postići u poljoprivrednoj proizvodnji pod našim edafskim i klimatskim uslovima i u našim specifičnim društvenim i ekonomskim prilikama.

Glavni urednik
akademik dr Mladen Josifović

POLJOPRIVREDNA ENCIKLOPEDIJA

Glavni redaktor:
akademik dr Mladen Josifović

Enciklopedijska redakcija teksta:
dr Andelko Malinar, Vjera Bičanić, Vera Bayer, Biserka Rako

Sekretar:
Filip Juras, dipl. inž. agr.

Urednici struka:

Opće ratarstvo: dr Vladimir Mihalić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Specijalno ratarstvo: Vlastimir Đorđević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Krmne kulture i travnjaštvo: dr Karlo Šoštarić-Pisačić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Površjarstvo sa cvjećarstvom: dr Relja Dimitrijević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Voćarstvo: dr France Adamić, dipl. inž. agr., prof. Biotehničkog fakulteta u Ljubljani

Vinogradarstvo i vinarstvo: dr Dragoslav Milisavljević, dipl. inž. agr., prof. Tehnološkog fakulteta u Novom Sadu

Genetika, biometrika i oplemenjivanje bilja: akademik dr Alois Tavčar, dipl. inž. agr., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Entomologija sa zoologijom: dr Željko Kovačević, dipl. fil., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Fitopatologija i Botanika: akademik dr Mladen Josifović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Poljoprivredna ekologija: dr Bogdan Jugo, dipl. inž. agr., viši naučni suradnik Instituta za oplemenjivanje i proizvodnju bilja u Zagrebu

Poljoprivredno strojarstvo: dr Josip Brčić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Poljoprivredno zgradarstvo: akademik dr Branislav Kojić, dipl. inž. arh., prof. Arhitektonskog fakulteta u Beogradu

Poljoprivredne melioracije: dr Nikola Cvejić, dipl. inž. hidrotehn., prof. u m. Gradevinskog fakulteta u Beogradu

Pedologija: dr Viktor Nejgebauer, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu

Agrikulturna kemija sa fiziologijom bilja: dr Stevan Nikolić, dipl. inž. agr., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Mikrobiologija: dr Živojin Tešić, dipl. inž. agr., dopisni član akademije, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Morfologija, anatomija i fiziologija domaćih životinja: dr Milovan Jovanović, dopisni član akademije, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu

Opće stočarstvo i Mlječarstvo i ostali stočni proizvodi: dr Dragiša Nikolić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Specijalno stočarstvo: akademik dr Jovan Belić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Konjarstvo: dr Fahrudin Hrasnica, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu

Ishrana domaćih životinja: dr Čedomir Obračević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Zoohigijena: dr Ivan Pušić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu

Dijagnostika i terapija bolesti domaćih životinja: dr Jovan Gligorićević, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu

Patologija domaćih životinja: dr Bogdan Jakšić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu

Bolesti domaćih životinja: akademik dr Vaso Butozan, prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu

Tehnologija biljnih sirovina: dr Vlastimir Crnčević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Tehnologija stočnih proizvoda: dr Isidor Savić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu

Opća poljoprivreda: dr Josip Kovačević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu

Poljoprivredna ekonomika: dr Branislav Milosavljević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Zadrugarstvo: dr Mihailo Vučković, prof. Ekonomskog fakulteta u Beogradu

Saradnici u I svesku

A. As.	dr Antun Asaj, docent Veterinarskog fakulteta u Zagrebu	Dr. V.	dr Dragoslav Vučković, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za ekonomiku poljoprivrede u Beogradu
A. Ok.	dr Albert Ogrizek, dipl. inž. agr., akademik, prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	Dž. D.	Džemal Drače, dipl. inž. agr., savetnik Saveznog zavoda za privredno planiranje u Beogradu
A. Per.	Andrija Perušić, dipl. inž. šum., šumarski savjetnik u m. Rijeka	D. Je.	dr Đurđe Jelenić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
A. Ško.	dr Arso Škorić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	D. Mi.	Đorđe Mijić, dipl. ek. i dipl. pravnik, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
A. T.	dr Alois Tavčar, dipl. inž. agr., akademik, prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	D. Si.	Đorđe Simonović, dipl. inž. arh., prof. Arhitektonskog fakulteta u Beogradu
A. Uje.	Ante Ujević, dipl. inž. agr., direktor Zavoda za ispitivanje sjemena u Zagrebu	F. A.	dr France Adamić, dipl. inž. agr., prof. Biotehničkog fakulteta u Ljubljani
A. Vaj.	dr Artur Vajnberger, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	F. C.	France Cegnar, dipl. inž. agr., naučni saradnik Centra za napredak trgovine in ambalaže u Ljubljani
Al. Sć.	dr Aleksandar Stanković, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	F. H.	dr Fahrudin Hrasnica, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu
B. Bri.	Branko Britvec, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	F. Js.	Filip Juras, dipl. inž. agr., sekretar Poljoprivredne enciklopedije JLZ
B. Ht.	dr Branko Horvat, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	F. Ta.	Frano Tabain, dipl. inž. agr., naučni suradnik u m. Dubrovnik
B. Ja.	dr Bogdan Jakšić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	I. Mo.	Ivo Modrić, dipl. inž. agr., šef Istraživačkog odsjeka Zavoda za voćarstvo u Zagrebu
B. Ju.	dr Bogdan Jugo, dipl. inž. agr., viši naučni suradnik Instituta za oplemenjivanje i proizvodnju bilja u Zagrebu	I. Pu.	dr Ivan Puhač, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
B. Mark.	dr Božidar Marković, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	I. Sa.	dr Isidor Savić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
B. Maš.	mr Boško Mašić, dipl. inž. agr., asistent Instituta za stočarstvo u Beogradu	J. Ać.	dr Jelka Anić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
B. Rić.	dr Borislav Radovanović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Bel.	dr Jovan Belić, dipl. inž. agr., akademik, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
B. Sim.	dr Bogoljub Simović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Br.	dr Josip Brčić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
B. Ste.	dr Bogoje Stević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Čk.	dr Jan Čížek, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
B. Šta.	dr Branko Štancel, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	J. Čo.	Jernej Črnko, dipl. inž. agr., naučni suradnik Sadarskog zavoda u Mariboru
Bo. N.	dr Božidar Nikolić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	J. Đć.	dr Jovan Đorđević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Br. Mć.	dr Branislav Milosavljević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Gć.	dr Jovan Gligorjević, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
Br. Pe.	dr Branislav Petrović, asistent Veterinarskog fakulteta u Beogradu	J. Ju.	dr Jože Jurković, asistent Biotehničkog fakulteta u Ljubljani
Bu. M.	dr Budimir Milojić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Klj.	dr Josip Kralj, prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu
Č. O.	dr Čedomir Obračević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	J. Ko.	dr Josip Kovačević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
D. Bk.	dr Dragoljub Bošnjak, dipl. inž. agr., naučni suradnik Poljoprivrednog instituta u Osijeku	J. Mir.	Jelisaveta Miržinski, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Zavoda za strana žita u Kragujevcu
D. Bur.	dr Dušan Burić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	J. Pri.	Josip Priol, dipl. inž. agr., naučni savjetnik u p. Instituta za voćarstvo u Mariboru
D. II.	dr Dragan Ilančić, prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu	J. Raš.	dr Jovan Rašeta, docent Veterinarskog fakulteta u Beogradu
D. Lć.	Dušan Lopandić, dipl. inž. ek., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	K. Br.	dr Karlo Briza, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu
D. Mo.	Dušan Modic, dipl. inž. agr., predavač Biotehničkog fakulteta u Ljubljani	K. I. B.	dr Katarina Ivanova Bandžo, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Skoplju
D. Nić.	dr Dragiša Nikolić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	K. Ši.	dr Kosta Šljivovački, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
D. Pop.	dr Dimitar Popovski, dipl. inž. agr., direktor Zemljodelskog instituta u Skoplju	K. Š. P.	dr Karlo Šoštarić-Pisačić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
D. St.	dr Dušan Stanković, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	L. Sch.	dr Lea Schmidt, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
D. Sta.	Dragoš Stanković, direktor Direkcije za finansiranje investicija Jugoslovenske poljoprivredne banke u Beogradu	L. St.	dr Lazar Stojković, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu
D. Šu.	dr Dragoljub Šutić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	Lj. Gl.	dr Ljubiša Glišić, dipl. fil., prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu
D. Vuk.	dr Dušan Vukavić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	Lj. To.	dr Ljubiša Tomić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Da. S.	dr Darko Stošić, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za primenu nuklearne energije u poljoprivredi, veterinarstvu i šumarstvu u Zemunu	M. Ars.	Miro Arsenijević, dipl. mašinski inž., prof. u p. Tehnološkog fakulteta u Beogradu
Di. M.	Dimitrije Marjanović, dipl. inž. hidrotehn., naučni saradnik Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi« u Beogradu	M. Bab.	mr Milorad Babović, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Dr. Sć.	dr Dragoljub Stojićević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	M. Bog.	dr Milovan Bogdanović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
		M. Hus.	Mihal Husar, dipl. inž. agr., naučni saradnik Ogledne stanice za hmelj i sirak u Bačkom Petrovcu
		M. Ić.	Milun Ivanović, dipl. inž. agr., državni podsekretar Saveznog sekretarijata za poljoprivrednu i šumarstvo u Beogradu

M. Jel.	Marcel Jelaska, dipl. inž. agr., naučni suradnik, šef Odjela za vinogradarstvo Instituta za Jadran-ske kulture i melioraciju krša u Splitu	P. Rn.	dr Pavle Radoman, prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu
M. Jos.	dr Mladen Josifović, dipl. inž. agr., akademik, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	R. Dč.	Redakcija
M. Kf.	dr Milan Krištof, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	R. Dž.	dr Relja Dimitrijević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
M. Koj.	dr Momčilo Kojić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	R. Ka.	dr Ružica Džamić, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
M. Lol.	Milivoj Lolić, dipl. inž. hortikulture, viši predavač Šumarskog fakulteta u Beogradu	R. Klj.	dr Relja Katić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
M. Lut.	dr Milisav Lutovac, dipl. fil., prof. Filozofskog fakulteta u Beogradu	R. Luj.	dr Radojica Kljajić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
M. Pan.	dr Milutin Pantović, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	R. Re.	dr Radomir Lujić, dipl. inž. šum., prof. Šumarskog fakulteta u Beogradu
M. Pić.	dr Marko Petrović, dipl. inž. ek., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	R. Tč.	dr Rudolf Rede, pukovnik, načelnik veterinarske službe u JNA u m., Rijeka
M. Sta.	dr Mirko Stanić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	R. Vuj.	dr Refik Telalbašić, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu
M. Ši.	Milan Šišković, dipl. inž. agr., naučni saradnik Instituta za povtarstvo u Smederevskoj Palanci	Ra. J.	dr Radiša Vujović, direktor Zavoda za unapređenje veterinarstva SR Srbije u Beogradu
M. Šup.	dr Milan Šuput, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	Ra. P.	Radosav Jovančević, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Stanice za voćarstvo u Bijelom Polju
M. Tad.	dr Milorad Tadić, docent Veterinarskog fakulteta u Beogradu	S. Čo.	dr Radovan Pajanović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu
M. Tri.	Milorad Trifunović, dipl. inž. geodezije, savetnik Savezne geodetske uprave u Beogradu	S. Kar.	Stojan Čuturović, dipl. inž. agr., viši stručni saradnik Instituta za zaštitu bilja u Beogradu
M. Var.	dr Miroslav Varadin, prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu	S. Laz.	dr Sonja Karan-Đurđić, dipl. inž. agr., naučni saradnik Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
M. Vuč.	dr Mihailo Vučković, prof. Ekonomskog fakulteta u Beogradu	S. Li.	dr Sima Lazić, dipl. inž. agr., viši stručni saradnik Instituta za vinogradarstvo i voćarstvo u Sremskim Karlovcima
Ma. Mš.	Matej Markeš, dipl. inž. agr., viši stručni suradnik Prehrambeno-tehnološkog instituta u Zagrebu	S. Mir.	dr Slavko Lisavac, dipl. inž. ek., prof. Ekonomskog fakulteta u Beogradu
Ma. T.	mr Mališa Tošić, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	S. Ni.	dr Stanko Mirić, dipl. inž. agr., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Mi. Gć.	dr Milica Gugušević, dipl. farmaceut, docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	S. Pri.	dr Stevan Nikolić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Mi. Jov.	dr Milovan Jovanović, dopisni član akademije, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	S. Sta.	dr Simeon Pribičević, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
Mi. Kč.	Miljeva Kač, dipl. inž. agr., naučni suradnik, šef Odjela za ratarstvo Instituta za hmeljarstvo u Žalcu	S. To.	dr Srbislav Stamatović, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
Mi. Mar.	dr Miodrag Marić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	St. P.	Srboljub Todorović, dipl. inž. agr., savetnik Saveznog sekretarijata za poljoprivredu u Beogradu
Mi. Pe.	dr Milivoje Perišić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	Sv. M.	dr Staniša Paunović, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za voćarstvo u Čačku
Mi. Pop.	Miroslav Popović, dipl. inž. agr., viši stručni saradnik Instituta za povtarstvo u Smederevskoj Palanci	Sv. P.	dr Svetozar Milovančev, dipl. inž. agr., naučni saradnik Instituta za stočarstvo u Novom Sadu
Mi. Sa.	dr Miloje Sarić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	T. Bé.	Svetolik Popović, dipl. inž. ek., direktor Instituta za ekonomiku poljoprivrede u Beogradu
Mil. J.	dr Milorad Janković, dipl. fil., prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu	T. C.	dr Teodor Bartolović, dipl. inž. agr., savjetnik Privredne komore Bosne i Hercegovine u Sarajevu
Mil. P.	dr Milorad Petrović, dipl. inž. agr., asistent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	T. Di.	dr Tatjana Cincović, dipl. fil., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Mir. M.	dr Miroslava Milojić, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	T. H.	dr Toma Dimitrovska, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Skoplju
N. C.	dr Nikola Cvejić, dipl. inž. hidrotehn., prof. u p. Građevinskog fakulteta u Beogradu;	T. Pć.	Tatjana Hlišć, dipl. inž. agr., naučni saradnik Voćarskog zavoda u Mariboru
N. Hć.	dr Nebojša Hrgović, asistent Veterinarskog fakulteta u Beogradu	V. Bić.	Toma Paunović, dipl. inž. agr., savetnik u Jugoslovenskom poljoprivredno-šumarskom centru u Beogradu
N. Ka.	dr Nada Kapetanović, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu	V. But.	dr Vilotije Blečić, dipl. fil., prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu
N. Os.	dr Nemanja Ostojić, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za zaštitu bilja u Beogradu	V. Cić.	dr Vaso Butozan, akademik, prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu
Ni. Mi.	dr Nikola Miljković, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	V. Dam.	dr Vlastimir Crnčević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Ni. P.	dr Nikola Pavićević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	V. Do.	Vladimir Damjanović, dipl. inž. agr., sekretar Jugoslovenske nacionalne komisije za saradnju sa FAO u Beogradu
Nj. G. B.	dr Njegoslava Gliha-Botić, dipl. inž. agr., naučni suradnik Instituta za oplemenjivanje i proizvodnju bilja u Zagrebu	V. Ja.	Vlastimir Đorđević, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
O. Bé.	dr Obren Blagojević, dipl. ek., naučni savetnik Instituta za ekonomiku poljoprivrede u Beogradu	V. Ma.	dr Velizar Jasnić, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
O. Kić.	Orestije Krstić, dipl. inž. šum.	V. Milj.	dr Vinko Mandekić, dipl. inž. agr., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
P. Bj.	dr Petar Bjegović, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za zaštitu bilja u Beogradu	V. Mlić.	dr Višeslava Miljković, docent Veterinarskog fakulteta u Beogradu
P. Dre.	dr Petar Drezgić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu	V. N.	dr Vladimir Mihalić, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
P. Mar.	dr Petar Marković, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	V. Ob.	dr Viktor Nejgebauer, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu
P. Miš.	dr Petar Mišić, dipl. inž. agr., viši naučni saradnik Instituta za voćarstvo u Čačku		Vilko Obelić, dipl. inž. agr., viši stručni suradnik Instituta za mehanizaciju poljoprivrede u Zagrebu

V. Pan.	dr Vladimir Pantić, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu	Z. T.	dr Zdenko Tomašegović, dipl. inž. šum. i dipl. inž. geod., prof. Šumarskog fakulteta u Zagrebu
V. Pk.	dr Vjećeslav Pavlek, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	Z. Vu.	dr Zoran Vukićević, asistent Veterinarskog fakulteta u Beogradu
V. Šk.	dr Vladimir Šterk, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu	Ž. Gć.	Žarko Gašić, dipl. pravnik, stručni sekretar Konjičkog saveta Jugoslavije u Beogradu
VI. S.	dr Vladimir Stipetić, dipl. inž. ek., prof. Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i predsjednik Ekonomskog savjeta Sabora SR Hrvatske	Ž. Jć.	dr Živorad Janković, prof. Veterinarskog fakulteta u Beogradu
Z. Be.	dr Zvonko Benčević, direktor Centra za selekciju konja SR Hrvatske u Đakovu	Ž. K.	dr Željko Kovačević, dipl. fil., prof. u m. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu
Z. Br.	dr Zlatko Bayer, savjetnik poduzeća »Derma« u Zagrebu	Ž. Pć.	dr Života Popović, dipl. inž. agr., prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu
Z. Ra.	dr Zoltan Racz, dipl. inž. agr., docent Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu	Ž. T.	dr Živojin Tešić, dipl. inž. agr., dopisni član akademije, prof. Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu

Skraćenice

Pored uobičajenih skraćenica, koje ne objašnjavamo, u Poljoprivrednoj enciklopediji dolaze i ove:

a = ar	KS = konjska sila
A = amper	kW = kilovat
Å = angstrom	l = litra, litar
ab. = aberratio	lat. = latinski
a.s. = aktivna supstancija	lb = libra
ADF = adenozin-difosfat	LIT. = literatura
AFD = Agencija za fotodokumentaciju	LŠPD = Lovno šumsko i poljoprivredno dobro
afr. = afrički	m = metar
amer. = američki	m. = musculus
AMF = adenozin-monofosfat	m ² = četvorni metar
AP = Autonomna pokrajina	m ³ = kubični metar
APKM = Autonomna Pokrajina Kosovo i Metohija	mA = miliampar
aps. tež. = apsolutna težina	max = maksimum, maksimalan
APV = Autonomna Pokrajina Vojvodina	mb = milibar
arap. = arapski	mcg = milicentigram (1 tisućina miligrama)
as. = asocijacija	mg = miligram
at = tehnička atmosfera	mg % = miligrama na 100 grama
ATF = adenozin-trifosfat	mg ekv. = miligram ekvivalent
atm = atmosfera	mil. = milijun
atp = atmosfera pretlaka	min = minuta
austri. = austrijski	ml = miličitlar
azij. = azijski	mm = milimetar
BIBL. = bibliografija	mm. = musculi
BiH = Bosna i Hercegovina	m μ = milimikron
br. = broj	N = sjever
°C = stupnjevi po Celsiusu	n. e. = naša era
C.I.F. = engl. costs, insurance, freight <i>troškovi, osiguranje, vozarna</i>	nar. = narodni
cal = kalorija (gramkalorija ili mala kalorija)	nar. vel. = naravna veličina
cm = centimetar	nd = novi dinar
cm ² = četvorni centimetar	nem. = nemački
cm ³ = kubični centimetar	NOR = Narodnooslobodilački rat
convar. = konvarijetet	novolat. = novolatinski
ČSSR = Čehoslovačka Socijalistička Republika	NR = Narodna Republika
d = dinar	njem. = njemački
dan. = danski	obr. = obrtaj
DLG = Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft	okr. = okretaj
DNA (DNK) = deoksiribonukleinska kiselina	PD = Poljoprivredno dobro
DR = Demokratska Republika	pers. = persijski
drž. = državni	pH = stupanj kiselosti, odn. bazičnosti
E = istok	PIK = Poljoprivredno industrijski kombinat
elektr. = električni	PK = Poljoprivredni kombinat
engl. = engleski	polj. = poljski
evr. = evropski	poljopriv. = poljoprivredni, poljoprivredno
f. = forma	por. = porodica
F.A.S. = engl. free alongside ship <i>j'ranko uz bok broda</i>	ppm = pars pro milion
fam. = familija	pr. = proles
franc. = francuski	r = rendgen
g = gram	rim. = rimski
god. = godina	RNA (RNK) = ribonukleinska kiselina
grč. = grčki	rus. = ruski
h = čas, sat	q = kvintal, metrička centa
h. j. = hranljiva jedinica	S = jug
ha = hektar	s. m. = suva materija
hebr. = hebrejski	SAD = Sjedinjene Američke Države
hl = hektolitar	SAN = Srpska akademija nauka
holand. = holandski	sek = sekunda
i. j. = internacionalna jedinica	sel. = selekcija
ist. = istočni, istočno	sev. = severni, severno
ital. = italijanski	SFRJ = Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija
izd. = izdanje	°SH = kiselinski stupnjevi po Soxhletu i Henkelu
j. j. = ječmena jedinica	sin. = sinonim
JA = Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti	sjев. = sjeverni, sjeverno
JLZ = Jugoslavenski leksikografski zavod	sl. = slika
jugosl. = jugoslavenski	Sl. l. = Službeni list
JUS = Jugoslavenski standard	slov. = slovenski, slovenački
juž. = južni, južno	sovj. = sovjetski
južnoslav. = južnoslavenski	sp. = species
kcal = kilokalorija (velika kalorija)	spec. tež. = specifična težina
kг = kilogram	spp. = speciesi
kin. = kineski	SR = Socijalistička Republika, Savezna Republika (Njemačka)
k. j. = katastralno jutro	srp. = srpski
km = kilometar	SRZ = seljačka radna zadruga
km ² = četvorni kilometar	ssp. = subspecies
knj. = knjiga	SSR = Sovjetska Socijalistička Republika
koef. = koeficijen(a)t	SSSR = Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika
kp = kilopond	st. = stanovnik
	st. = stoljeće

str. = straná
sveuč. = sveučilišni
svez. = svezak, sveska
šum. = šumarski
šved. = švedski
t = tona
tabl. = tablica
tal. = talijanski
tehn. = tehnički
univ. = univerzitetski
UN = Ujedinjeni narodi
US \$ = USA dolar
USA = United States of America (Sjedinjene Američke Države)
v. = vidi
v. = vek

Var. = varijetet
veter. = veterinarski
vol. = volumni
vulg. = vulgo
W = vat
W = zapad
zap. = zapadni, zapadno
← = prije naše ere
γ = pars pro milion
μ = mikron
μg = mikrogram
< = manje
> = veće
% = posto
‰ = promil